

Sikkerhedsdatablad

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1. Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:****Reflex Læderfarve Spray****1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:**

Læderfarve. Aerosol

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Læderiet ApS

Mossøvej 11

8240 Risskov

Tlf.: 86 17 20 08

E-mail: mail@laederiet.dk

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): altox@altox.dk

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen - døgnåben alle dage).

PUNKT 2. Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Yderst brandfarlig og irriterende spray, indeholder organiske opløsningsmidler, der kan forårsage sløvhed eller svimmelhed og med mulige langtidsvirkninger.

CLP (1272/2008): Flam. Aer;H222 Skin Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 EUH066

2.2. Mærkningselementer:**FARE**

Indeholder: Acetone og ethylacetat

H222: Yderst brandfarlig aerosol.

H229: Beholder under tryk. Kan sprænges ved opvarmning.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H336: Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

P101: Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P102: Opbevares utilgængeligt for børn.

P210: Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.

P211: Spray ikke mod åben ild eller andre antændelseskilder.

P251: Må ikke punkteres eller brændes, heller ikke efter brug.

P410+ P412: Beskyttes mod sollys. Må ikke udsættes for en temperatur, som overstiger 50°C.

P501: Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

EUH 066: Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

2.3. Andre farer: Ingen kendte

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3. Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger:

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-nr.	Index nr.:	REACH-reg.nr	Stofklassificering	Note
30-50	Acetone	67-64-1	200-662-2	606-001-00-8	01-2119471330-49	Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 EUH066	1
9-30	Butan	106-97-8	203-448-7	601-004-00-0	01-2119474691-32-XXXX	Flam. Gas 1;H220	-
10-20	Ethylacetat	141-78-6	205-500-4	607-022-00-5	01-2119475103-46	Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 EUH066	1
5-9	1-methoxy- 2-propanol	107-98-2	203-539-1	603-064-00-3	01-2119457435-35	Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336	1
1-5	1-methoxy- 2-propanolacetat	108-65-6	203-603-9	607-195-00-7	-	Flam. Liq. 3;H226	1
1-5	n-butylacetat	123-86-4	204-658-1	607-025-00-1	-	Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 EUH066	1

1) Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af H-sætning(er) - se punkt 16.

PUNKT 4. Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. **Lette tilfælde:** Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.
Svære tilfælde: Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.
- Hud: Forurenede tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved fortsat irritation: Søg læge.
- Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge.
- Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. **Fremkald ikke opkastning.** Ved ubehag: Søg læge.
- Forbrænding: Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen ikke fastbrændt tøj fra det forbrændte område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge har overtaget behandlingen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Irriterer luftveje, øjne og hud. Dampene kan give sløvhed og svimmelhed. Indeholder et organisk opløsningsmiddel, der ved hyppig eller gentagen indånding af selv små mængder kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5. Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle - spreder branden), skum, kulsyre eller pulver.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand kan dannes meget giftige gasser. Aerosolbeholdere kan eksplodere ved brand.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt eller brug blød vandstråle til nedkøling. Brug trykluftmaske ved kraftig røgdudvikling.

PUNKT 6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Fjern antændelseskilder Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsuges med ikke brændbart granulat eller lign. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7. Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af dampe og spraytåger. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til vand, øjenskylleflaske og nødbruiser. Må aldrig anvendes i nærheden af ild, gnister eller varme overflader. Rygning forbudt.

Såfremt arbejdsprocessen er klassificeret iht. At/Beredskabsstyrelsen bestemmelser, skal elektriske installationer m.v. overholde Sikkerhedsstyrelsens bestemmelser. Normalt anses brand og eksplosionsfare for effektivt forebygget, når dampkoncentrationen er under 25 % af nedre eksplosionsgrænse. God praksis er højst 10 % af nedre eksplosionsgrænse.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

I veltillukket originalbeholder på et køligt og velventileret sted, beskyttet mod sollys. Må ikke udsættes for temperaturer over 50°C.

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

Brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.

Brandfareklasse: I-1 (Flammepunkt < 21°C Ej blandbar med vand). 1 oplagsenhed = 1 liter.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse – punkt 1.

PUNKT 8. Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

AT-grænseværdi (Bek. 507 af 17.05.2011 med senere ændringer):

250 ppm = 600 mg/m ³	E	Acetone
500 ppm = 1200 mg/m ³		n-Butan
150 ppm = 540 mg/m ³		Ethyl acetat
50 ppm = 275 mg/m ³	EH	1-methoxy-2-propanol
50 ppm = 185 mg/m ³	E	1-methoxy-2-propanol acetat
150 ppm = 710 mg/m ³	E	Butylacetat, alle isomere

E: Stoffet har en EF-grænseværdi.

H: Stoffet kan optages gennem huden.

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv procesventilation

Personlige værnemidler:

Indånding: Produktet indeholder lavtkogende væsker, der tilbageholdes dårligt på kulfiltre. Ved utilstrækkelig ventilation: Brug luftforsynet åndedrætsværn (EN 14594) Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelseshandsker (EN374) af f.eks. butylgummi. Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstid af indholdsstofferne, så det må anbefales at udskifte handsken ved spild på denne.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN166) ved risiko for kontakt med øjnene.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9. Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Aerosol.
Lugt:	Opløsningsmiddel
Lugttærskel:	Ikke bestemt
pH	Ikke bestemt
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	Ikke bestemt
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C)	Ikke bestemt
Fordampningshastighed:	Ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol.-%):	Ikke relevant
Damptryk (mbar ved 20°C):	Ikke bestemt
Dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt
Relativ vægtfylde (g/cm ³):	<1
Opløselighed:	Uopløselig i vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Viskositet:	Ikke bestemt
Eksplosive/oxiderende egenskaber:	Ikke relevant
9.2. Andre oplysninger:	VOC: 93,41%

PUNKT 10. Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige oplysninger.

10.2. Kemisk stabilitet:

Almindeligvis stabilt under anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7. Brandfarligt

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet. Dampene kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning. Beholderen må ikke punkteres. Undgå direkte sollys og temperaturer over 50°C.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Stærke oxidationsmidler og stærke baser.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved opvarmning til meget høje temperaturer (spaltning) kan afgives meget giftige gasser.

PUNKT 11. Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:**

Fareklasse	Data	Test	Datakilde	
Akut toksicitet: Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 76 mg/l/4h (Acetone)	Ikke oplyst	ECHA	
	LC ₅₀ (rotte) = >1443 mg/l/15min. (n-Butan)	Ikke oplyst	ECHA	
	LC ₅₀ (rotte) = 11,72 mg/m ³ /4h (Ethylacetat)	Ikke oplyst	ECHA	
	LC ₀ (rotte) = >2000 ppm/3h (1-methoxy-2-propanolacetat)	Ikke oplyst	ECHA	
	LC ₅₀ (rotte) = 54,6 mg/l/4h (1-methoxy-2-propanol)	Ikke oplyst	Leverandør	
	LC ₅₀ (rotte) = 21,1 mg/l/4h (n-butylacetat)	Ikke oplyst	Leverandør	
	Dermal	LD ₅₀ (kanin) = >15700 mg/kg (Acetone)	Draize	ECHA
		LD ₅₀ (kanin) > 20000 mg/kg (Ethylacetat)	Ikke oplyst	ECHA
		LD ₅₀ (rotte) = >5000 mg/kg (1-methoxy-2-propanolacetat)	Ikke oplyst	Leverandør
		LD ₅₀ (kanin) = 13000 mg/kg (1-methoxy-2-propanol)	Ikke oplyst	Leverandør
		LD ₅₀ (kanin) = >5000 mg/kg ((n-butylacetat)	Ikke oplyst	Leverandør
	Oral	LD ₅₀ (rotte) = 5800 mg/kg (Acetone)	Ikke oplyst	RTECS
		LD ₅₀ (rotte) = 10200 mg/kg (Ethylacetat)	Ikke oplyst	ECHA
LD ₅₀ (rotte) = 8530 mg/kg (1-methoxy-2-propanolacetat)		Ikke oplyst	Leverandør	
LD ₅₀ (rotte) = 5300 mg/kg (1-methoxy-2-propanol)		Ikke oplyst	Leverandør	
LD ₅₀ (rotte) = >6400 mg/kg (n-butylacetat)		Ikke oplyst	Leverandør	
Ætsning/irritation:	Ingen hudirritation, kanin (Acetone)	Draize	IUCLID	
	Alvorlig øjenirritation, kanin (Acetone)	Ikke oplyst	IUCLID	
	Ingen hud- eller øjenirritation, kanin (Ethylacetat, 1-methoxy-2-propanolacetat, 1-methoxy-2-propanol og n-butylacetat)	Diverse	ECHA	
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin (Acetone, ethylacetat, 1-methoxy-2-propanolacetat, 1-methoxy-2-propanol)	Diverse	IUCLID, ECHA	
CMR:	Ingen genotoksicitet eller kræftfremkaldende effekter (Acetone, (1-methoxy-2-propanol)	Ikke oplyst	IUCLID, ECHA	
	Ingen reproduktionstoksiske effekter (n-Butan)	Ikke oplyst	ECHA	
	Ingen genotoksicitet, reproduktions- eller kræftfremkaldende effekter (Ethylacetat, 1-methoxy-2-propanolacetat)	Diverse	ECHA	
	Ingen genotoksicitet (n-butylacetat)	OECD 471	ECHA	

Sandsynlige eksponeringsveje: Hud, lunger og mavetarmkanal.

Symptomer:

- Indånding: Indånding af dampe og aerosoltåger kan give irritation i luftvejene og medføre utilpashed, kvalme, omtågethed, beruselse, hovedpine og evt. bevidstløshed.
- Hud: Kan medføre irritation med rødme. Virker affedtende. Kan optages gennem huden og medføre symptomer som nævnt under "indånding".
- Øjne: Kan give irritation med rødme, svie og smerter.
- Indtagelse: Irritation af slimhinderne i mund og mavetarmkanal. Kan optages via mavetarmkanalen og medføre symptomer, som nævnt under "Indånding".
- Kroniske virkninger: Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

PUNKT 12. Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet:**

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 5540 mg/l (Acetone) LC ₅₀ (96h) = 147,54 mg/l (n-Butan) LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96 h) = 18 mg/l (n-Butylacetat) LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 100-180 mg/l (1-methoxy-2-propanolacetat) LC ₅₀ (Salmo gairdneri, 96h) = >1000 mg/l (1-methoxy-2-propanol) EC ₅₀ (Pimephales promela, 96h) = 18 mg/l (n-butylacetat) LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = 230 mg/l (Ethylacetat)	Ikke oplyst (Q)SAR OECD 203 (FW) OECD 203 (FW) OECD 203 (FW) OECD 203 (FW) OECD 203 (FW) US EPA E03-05	Merck ECHA ECHA ECHA ECHA ECHA ECHA
Krebsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 6100 mg/l (Acetone) LC ₅₀ (96h) = 46,6 mg/l (n-Butan) LD ₅₀ (Daphnia sp., 48h) = 44 mg/l (n-Butylacetat) LC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = >500 mg/l (1-methoxy-2-propanolacetat) LC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = >21100 mg/l (1-methoxy-2-propanol) EC ₅₀ (Daphnia magna) = 44 mg/l (Ethylacetat)	Ikke oplyst (FW) (Q)SAR Ikke oplyst EU Method C.2 Ikke oplyst DIN 38412 pt 11	Merck ECHA ECHA ECHA ECHA ECHA
Alger	IC ₅ (M. aeruginosa, 8d) = 530 mg/l (Acetone) LC ₅₀ (96h) = 11,89 mg/l (n-Butan) EC ₅₀ (Scenedesmus sub. 72h) = 648 mg/l (n-Butylacetat) LC ₅₀ (Pseudokirchneriella sub. 96h) = >500 mg/l (1-methoxy-2-propanolacetat) LC ₅₀ (Selenastrum cap. 7d) = >1000 mg/l (1-methoxy-2-propanol)	Ikke oplyst (Q)SAR Ikke oplyst OECD 201 (FW) ET-11-1987-1	Merck ECHA ECHA ECHA ECHA

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Acetone, ethylacetat, n-butan, 1-methoxy-2-propanolacetat, 1-methoxy-2-propanol og n-butylacetat er hurtigt nedbrydelige (IUCLID, ECHA, (Q)SAR).

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Acetone: Log K_{ow} <1 – Ingen bioakkumulering.

n-Butylacetat >1 Log K_{ow} <3 - Ingen signifikant bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

n-Butylacetat: K_{oc} < 50 - Meget stor mobilitet i jordmiljøer forventes.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Ingen kendte

PUNKT 13. Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling:**

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Afleveres til kommunal opsamlingsplads eller affaldsbehandler.

Kemikalieaffaldsgruppe:**EAK-kode:**

Z 16 05 04 (aerosolbeholdere)

H 15 02 02 (absorptionsmiddel forurennet med produktet)

PUNKT 14. Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 1950

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): AEROSOLER; BRANDFARLIGE

14.3. Transportfareklasse(r): 2.1

14.4. Emballagegruppe: II

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15. Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdstilsynets Bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets Bek. om arbejdets udførelse).

PR-nr.: Se punkt 16

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16. Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

H222: Yderst brandfarlig aerosol.

H229: Beholder under tryk. Kan sprænges ved opvarmning.

H225: Meget brandfarlig væske og damp.

H226: Brandfarlig væske og damp.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H336: Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

EUH 066: Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

Forkortelser:

At. = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

TD_{Lo} = Toxic Dose Low (Laveste skadelige dosis)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

RTECS = Registry of Toxic Effects of Chemical Substances

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International database med info. om kemi)

Merck (Sikkerhedsdatablad)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Blandingens må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Blandingens skal ikke anmeldes til Produktregistret, da det ikke er omfattet af reglerne for anmeldelse.

Ændringer siden forudgående version:

Ikke relevant.

Udarbejdet af: Alttox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / AP – Kvalitetskontrol: PW